

Hiiumaa turismiklastri turismiasjaliste küsitluse kokkuvõte

August-september 2022

Olulisemad järeldused Hiiumaa 2022. külastushooajast

- Juunis-juulis 2022. ehk tavapärasel tipphooajal tõusis külastatavus võrreldes mullusega 18,2 % vastanud ettevõtetes ning langes 27 % ettevõtetest, kuid tavapärasest aktiivsem külastatavus augustis päästis turismitegijate hooaja. Kõigi külastatavuse languse põhjuste kohta konkreetse küsitluse vastused järeldusi teha ei võimalda, kuid seos parvlaevapiletite hinnatõusuga on olemas.
- Hiiumaa mandriühendus vajab selgemat visiooni ja selle selgitamist avalikkusele, parvlaevareisijate hulga vähenemise otsest seost parvlaevapiletite hinnatõusuga mainis kokku 26 % vastanutest.
- Külastajate poolt soovitud teenused ning ootused ei ole võrreldes aastataguse sarnase küsitlusega oluliselt muutunud, sarnased on ka peamised kliendigrupid.
- Tõusutrendi näitasid 2022. aastal matkautodega reisimine, gruppide ja sõpruskondade bussireisid ning taastuma hakanud õpilaste ekskursioonid.

Ülevaade ja küsitluse läbiviimise kirjeldus

Küsitluse eesmärk oli selgitada välja Hiiumaa turismiettevõtjate hinnang 2022. aasta turismi tipphooajale, võrrelda, kuidas on aastaga muutunud külastajate ootused ja soovid ning tuvastada, kas parvlaevapileti hinnatõus on avaldanud Hiiumaa külastatavusele mõju.

Küsitluse viis Hiiumaa turismiklaster läbi veebiküsitlusena, kutsed vastamiseks saadeti suunatult turismiga tegelevatele ettevõtetele, kelle andmed olid Hiiumaa Arenduskeskusele antud varasemate turismiarendusprojektide käigus.

Kokku vastas tähtjaks 23 Hiiumaa ettevõtet, neist 47,8 % olid majutusega tegelevad ettevõtted. Et kompenseerida suhteliselt väikesest valimist tuleneva statistilise vea riski, on järelduste tegemisel jälgitud süvendatult ka vaba tekstiga vastuseid ning püütud leida sisulisi seoseid erinevatele küsimustele antud vastuste vahel ka üksikute vastajate ning nende tegevusalade lõikes. Osale vastanutest esitati täpsustavaid lisaküsimusi.

Üldised järeldused

- Välisreiside avanemine Eesti puhkajatele andis paljudele siseturistidele alternatiivi, mis viis nad Hiiumaa asemel välismaistesse sihtkohtadesse. Külastajate osakaalu langust parvlaevareisijate hulgas kinnitavad ka transpordiameti avaldatud liiklusandmed, mis näitavad, et Hiiumaa püsielanike sõidukite osakaal kasvas juulis eelmise aasta 20%-lt tänavu 25%-ni, reisijate hulgas tõusis püsielanike osakaal 11%-lt tänavu 14%-ni.

- Meedias ulatuslikult kajastatud uudis parvlaevapiletite hinnatõusust ning eelmisel suvel parvlaeva Tõll avarii tõttu Rohuküla-Heltermaa liinile asenduslaevaks toodud Regula tõttu tekkinud ebamugavused ja parvlaevajärjekorrad tekitasid Eesti siseturistide hulgas eelarvamuse, et Hiiumaale tulek on kulukas ja keeruline.
- Koroonapiirangute lõppemine ja vaba reisimine tõi Hiiumaale tagasi turistikid lähivälismaade sihtturgudelt, eelkõige Soomest, Saksamaalt ja Lätist. Seega kompenseeris välituristide hulga taastumine osaliselt siseturismi langust.
- Hiiumaa jahisadamate külastatavus kasvas, kuid see tuli peamiselt Soomest pärit külastajate arvelt. Eesti merematkajaid saabus Hiiumaa sadamatesse varasemast vähem.

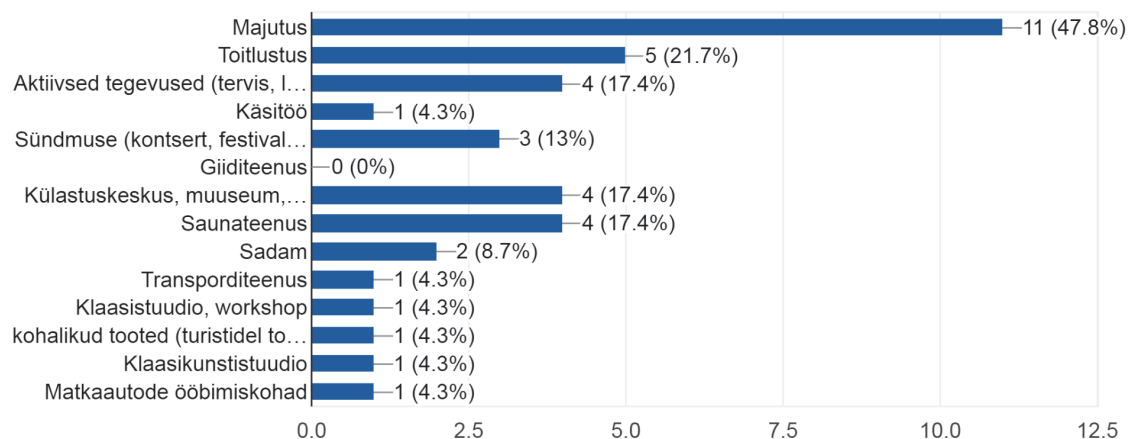
NB! Konkreetne küsitlus põhineb vaid Hiiumaa turismiettevõtlusega tegelevate või nendega seotud isikute hinnangutel ning ei kajasta sihtgruppide ehk turistide tegelikke eelistusi ja ootusi. Et PÄRISLT teada saada, mida turistid ISE tahavad, tuleb eraldi küsitleda ka külalisi.

Kuidas lugeda GRAAFIKUID

JUHIN TÄHELEPANU: Kuna enamuse küsimuste puhul sai vastaja valida mitu vastusevarianti, on küsitlustulemuste graafikutel välja toodud kõik esitatud vastused protsendina vastanute koguarvust. Seega ei ole need arvud nullsumma mäng ega 100% kokku liitmine. Vastuste kogusumma on seepärast enamasti suurem kui 100 %.

1. Tegevusvaldkond

23 responses

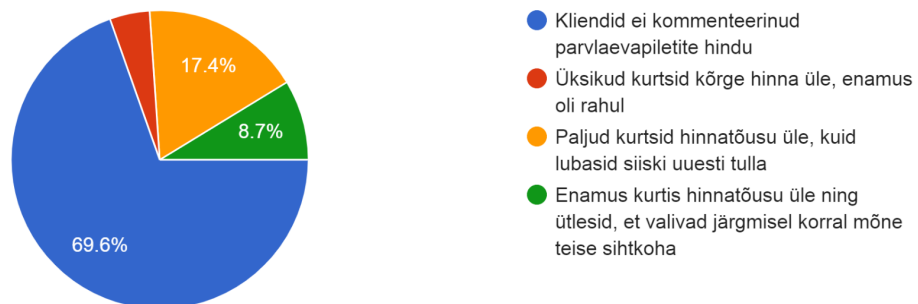

Vastanud ettevõtete jaotus tegevusvaldkondade kaupa

Enim oli vastajate seas majutusteenuse pakkujaid (47,8%), 26% vastajatest osutasid lisaks majutusele veel ka muid teenuseid.

2. Kas ning missugust tagasisidet andsid külastajad/kliendid parvlaevapiletite hinna kohta?

23 responses

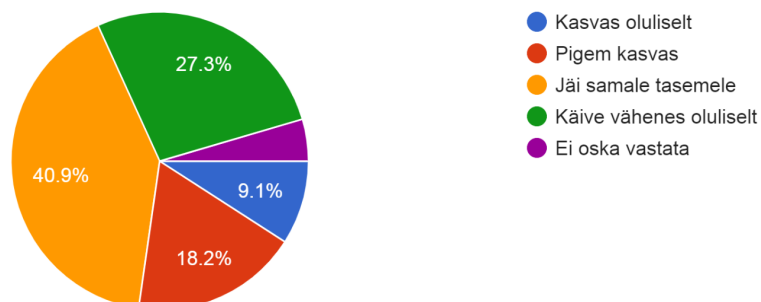
Parvlaevapiletite hinnatõus mõjutas Hiiumaa külastatavust

Et 2022. aasta 1. märtsist tõstis riik suursaarte parvlaevapiletite hindu, küsiti turismiettevõtjatelt ka hinnangut, kuidas piletihindade tõus on mõjutanud külastajate käitumist. Kuivõrd turismiettevõtjatel ei olnud ülesannet seda oma klientidelt otseselt küsida, märkis ligi 70 % vastanud, et kliendid ei kommenteerinud parvlaevapiletite hindu. Hiiumaa külastatavuse langus 2022. aasta tippahooajal oli siiski märgatav. 2022. aasta juunis-juulis saabus Hiiumaale (transpordiameti statistika, Rohuküla-Heltermaa liini andmed, üks suund) 8 432 reisijat vähem kui 2021. aastal, üle veetud sõidukite arv langes 3 912 sõiduki võrra. See näitab, et suurenes sõidukite täituvus reisijatega ning kasvas nende sõidukite arv, milles reisis korraga rohkem inimesi ehk bussid. Et püsielanike sõidukite osakaal üle veetud sõidukite hulgas 2022. aastal kasvas nii juunis kui juulis eelmise aastaga võrreldes 5 % võrra, tuleb sellest järeldada, et turistide sõidukite osakaal reisijate hulgas vähenes. Reisijate hulgas oli püsielanike osakaalu suurenemine nii 2022 aasta juunis kui juulis 3%.

Parvlaevapileti hinnatõusu üle kurtis 17,4 % küsitletud ettevõtete külastajatest ning ligi 9 % ütles, et valib kõrgete parvlaevapiletihindade tõttu järgmisel korral mõne teise sihtkoha. Kokku oli parvlaevapiletite hinnatõusust häiritud üle 26 % külastajatest.

3. Kuidas muutus Teie ettevõtte käive 2022. aasta kõrghooajal (juuni-juuli) võrreldes 2021. aasta sama perioodiga

22 responses

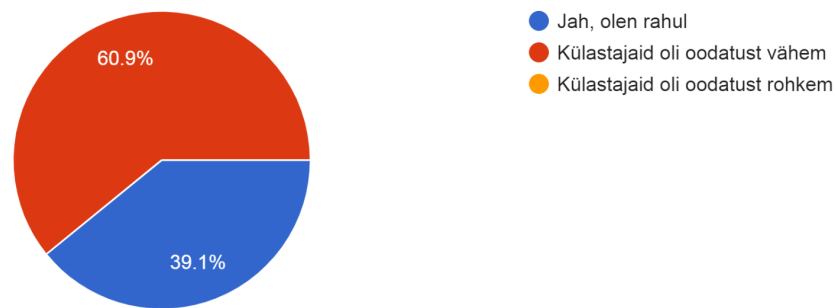

Kõrghooaja käive tõusis 18,2% ja langes 27,3 % turismiettevõtetest

Küsitluses esitati eraldi küsimused turismi kõrghooaja kohta (juuni-juuli) ning kogu suve kohta. Vastused olid oodatult mõnevõrra erinevad, sest tavapärasest kehvema juulikuu kompenseeris tavalisest suurema külastatavusega august. Tavapärane kõrghooaeg ehk suve esimesed kaks kuud kujunesid 2022. aastal oodatust kehvemaks. Üle 40 % vastanud ettevõtetest ei täheldanud 2022. tipphooajal käibes muudatusi, käibekasvust teatas 18,2 % ettevõtjaid ja 27,3 % märkisid, et käive vähenes oluliselt.

4. Kas olete rahul tänavusuvise (juuni-august) külastajate arvuga?

23 responses

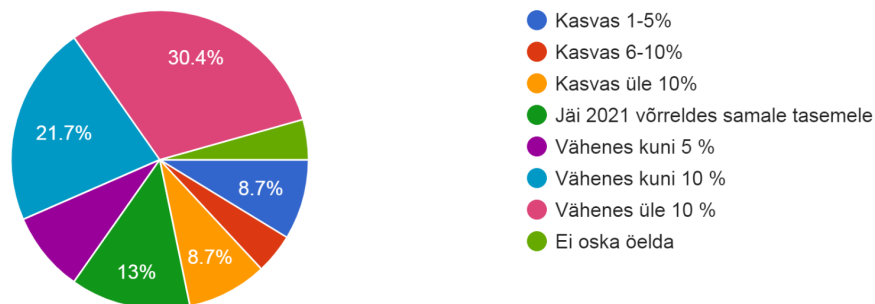

60 % ei olnud 2022 hooaja külastajate arvuga rahul

2021. aasta head käibenumbrid olid andnud turismiettevõtjatele lootust, et ka 2022. aasta turismihooaeg tuleb suure külastatavusega, kuid see lootus ei täitunud. Ükski vastanud ettevõtjatest ei öelnud, et kolme suvekuu külastajate arv oleks ületanud konkreetse turismiettevõtja ootusi. Rahul olid hooaja käibega 39,1 % vastanutest ning 60,9% vastas, et ootused olid suuremad ning tegelikke kliente saabus turismihooajal prognoositust vähem.

5. Küllastajate arv 2022 juuni-august?

23 responses

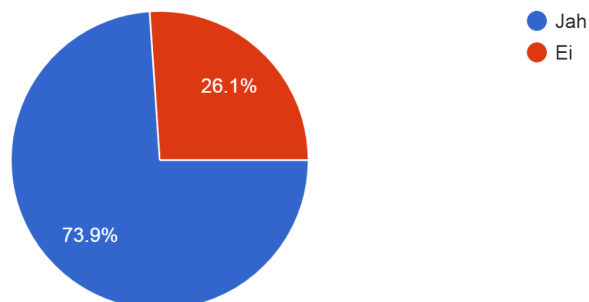

Täpsustav küsimus käibemuutusest kinnitas 70 % juhtudel käibe langust

Kogu hooaja käibekasvu kinnitas kokku vaid 21,7% vastanutest, samas kui käibe langust tõdesid ligi 70 % vastajatest (69,5%). Suurimat käibe vähenemist ehk langust üle 10 % märkis 30,4 % vastanutest.

6. Kas kasutasite suvel lisatööjõudu?

23 responses

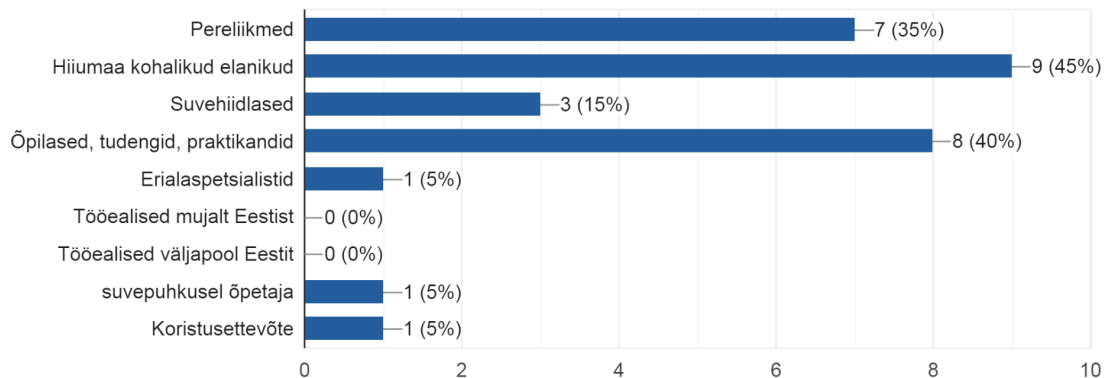

Lisatööjõud kõrghooajal

Küllastajaterohket suve oodates olid turismiettevõtjad värvanud tavalisest rohkem välist tööjõudu, millist kasutas 2022. aasta hooajal ligi 74 % vastanutest. Vaid 26,1 % märkis, et ei kasutanud suvel lisatööjõudu (2021. aastal sai oma jõududega hakkama tervelt 44,4 % ettevõtetest).

7. Keda kasutasite hooajatöolistena?

20 responses

Lisatööjõuks Hiiumaa elanikud, õpilased-tudengid ja pereliikmed

Kui 2021 märkis 56,3% vastanutest, et lisatööjõud leitakse pereliikmete seast, siis 2022 olid oma perest eespool nii õpilased-tudengid-praktikandid (40%) kui ka teised Hiiumaa elanikud (45%). 15 5 juhtudel mainiti hooajatöolistena ka suvehiidlasi. Eraldi märgiti ära ka erialaspetsialistide, suvepuhkusel õpetajate ning koristusettevõtte abi kasutamine.

Peamiste sihtrühmade esikolmik muutus bussireiside taastumise tõttu

Kui 2021. aastal hindasid turismiettevõtjad peamiseks sihtrühmaks perega reisivaid turiste (87 %), loodushuvilisi (50%) ja välismaalasi, siis tänavuse esikolmiku moodustasid pered (91%), sõpruskonnad (86%) ja välismaalased (54%). Järgnesid loodushuvilised (36%), eakad (23%) ja õpilased (14%).

Tänavuse aasta eripäraks võrreldes koroona-aastatega oli bussiturismi taastumine, mida kinnitab ka üleveetud sõidukite arvu proportsionaalselt oluliselt suurem vähenemine kui reisijate hulga langus. Bussireisijate põhiosa moodustavadki õpilased, sõpruskonnad ning välismaalased.

Ühel korral mainiti eraldi ära ka merematkajaid ning see tulenes konkreetse vastaja eripärast.

Teavituskanalitest on populaarseimad inimestevahelised otsesuhtluskanalid

Küsimusele, millised on peamised teavitus- ja reklaamikanalid, mida turismiettevõtjad kasutavad, oli populaarseim vastus sotsiaalmeedia (Facebook jt) 96 % vastustega.

Järgnesid suusõnaline reklaam (83%), ettevõtte kodulehekülg (65%), interneti broneerimissüsteemid (35%) ja turismiinfokeskused. Tavameedia ehk ajalehed-ajakirjad olid 17%-ga viiendal ning turismimessid 13%-ga kuuendal kohal.

Vastustest järeldub, et eelkõige usaldavad turistid sihtkohavalikul ja reisiotsuse tegemisel teiste reisijate soovitusi ja hinnanguid, olgu need vahetult edastatud või virtuaalselt vahendatud.

Vastavalt oma spetsiifikale mainisid vastajad ka osalemist erialamessidel ja laatadel. Üks vastanutest mainis trükist Go Hiiumaa: "Suhtleme aktiivselt külastajatega ja soovitame kõike alates majutusest, toitlustusest, vaatamisväärsused jm kuni nt iluteenindajateni. Kataloog on suureks abiks."

Teenuse- ja tootearenduses küsivad kliendid tegevusi lastega peredele

Küsimusele, milliseid teenuseid või tegevusi Hiiumaa külalised kõige rohkem küsivad, osutus kõige populaarsemaks vastuseks päring lastega peredele sobivate tegevuste kohta (55%). Järgnesid võrdselt 50%-lise toetusega kultuuriüritused ja aktiivsed tegevused looduses. Populaarsed päringud olid ka saun, jalgrattalaenus, sporditegevused, autorent ning võimalus koos kohaliku kaluriga merele kalale minna. Võrreldes 2021. aastaga on populaarsust kogunud matkaautode parkimiskohtade teenus.

Ära märgiti ka vajadus heade toidukohtade järele, mida küsivad eelkõige saare korduvkülastajad.

Hooaeg pikeneb, enamus ettevõtteid on septembris avatud

68 % vastanutest märkis, et ettevõtte on avatud ka septembris ning pakub teenuseid täismahus. 9% on septembri juba suletud, ülejäänud pakuvad teenuseid osaliselt, ettetellimisel või kokkuleppel.

Hiiumaa turismiklaster ühendab Hiiumaa turismiasjalisi ühiste eesmärkide saavutamisel ning kompetentsi ja ressursside tõhusal kasutamisel. Hiiumaa turismiklaster loodi 2021. aastal ja hetkel kuulub klastrisse enam kui 30 liiget, sh Hiiumaa vald toetajaliikmena. Hiiumaa turismiklastri tegevusi toetab Euroopa Regionaalarengu Fond Piirkondade konkurentsivõime tugevdamise meetme kaudu.